

Akademikerkonferanse om profesjonsmestring:

Trygghet og ingen flere selvmord

Trygghet var gjennomgangstema og «ingen flere selvmord blant akademikere», ble formulert som hovedambisjon av panelet som avsluttet konferansen om profesjonsmestring på Hotel Continental i Oslo den 25. september. Akademikerne Frie yrker sto bak begivenheten som hadde fått navnet «Jo takk, bare bra!». En frase man gjerne lirer av seg, til tross for at man ikke har det så bra. Utgangspunktet for at Akademikerne F ønsket å sette profesjonsmestring og kollegahjelp på dagsorden for sine og andre medlemmer av Akademikerne, er at selvstendige yrkesutøvere vanligvis ikke har et stort arbeidsfellesskap og en arbeidsgiver som danner nettverk og sosiale ordninger på arbeidsplassen.

En del foreninger har imidlertid, som NTF, allerede godt etablerte kollegahjelpsordninger og flere har planer om å danne slike ordninger. Disse planene vil antagelig konkretiseres ytterligere etter denne konferansen. Konferansens hovedmål var nemlig å bidra til at foreningene skal få ordninger som fungerer best mulig og belyse hvilken hjelp foreningene kan yte når medlemmene opplever at de er ute i hardt vær. I dag finnes kollegahjelpsordninger i Legeforeningen, Advokatforeningen og Psykologforeningen, ved siden av Tannlegeforeningen, mens Siviløkonomene har et coachingtilbud, som er et litt annet tilbud.

Konferansen viet mye tid til temaet «hvordan takle media i en krisesituasjon», der tidligere journalist i NRK, Frode Stang, i sin innledning blant annet tok for seg en konkret sak med en tannlege som har vært utsatt for trusler fra en av sine pasienter. Videre gikk han og dagens andre innleder, Berit Elisabeth Øhn, nærmere inn i hva som skjer med oss når vi føler at vårt omdømme står på spill, hva det er klokest å gjøre i slike situasjoner og hvordan kriser kan håndteres på en fornuftig måte. Det minst kloke man kan gjøre når man aner en krise, er antagelig å late som

ingenting og la det skure og gå, og håpe at det går over, slik det er nokså vanlig og også nokså menneskelig å gjøre. En omdømmekrise kan defineres som en hendelse som bringer eller har potensiale til å bringe en i vanry og true ens fremtidige evne til å overleve som yrkesutøver. Kjennetegn på omdømmekriser er at de som oftest kommer uventet, alltid upassende, i verste fall kan menneskelig ha gått tapt, de gir lite eller ingen tid til planlegging, jakten på årsaker og ansvar starter umiddelbart og mediene driver saken hvis ikke hovedaktøren kommer tidlig på offensiven. Hvis man som hovedaktør ikke er på banen, åpner man for spekulasjoner.

Eksempler på omdømmekriser kan være fysiske hendelser i form av feil i utførelse av jobben, angrep fra en pasient, klient eller konkurrent via mediene, økonomiske hendelser eller medieskapt hendelser. Når det gjelder medier og journalister, er det nyttig å huske på at journalister er mennesker som alle andre, de er påvirkelige, stort sett velmenende og ikke ute etter å ta folk, de vil helst ha fakta på bordet og høre alle sider av en sak, de har evnen til å lytte – og de er utsatt for produksjonspress. I forhold til å gi intervjuer til mediene, ble man rådet til alltid å være imøtekomende og like fullt alltid sørge for å få en forhåndssamtale for å bringe på det rene hva saken dreier seg om, og hvilke spørsmål journalisten tenker å stille i intervjuet.

Konferansen la videre opp til at alle deltakerne skulle bidra med sine synspunkter, ønsker og erfaringer i forhold til kollegahjelp, i form av oppgaveløsning i grupper og presentasjon av resultater i plenum. Oppgavene handlet om å finne frem til gode tiltak som foreningene kan iverksette. Akademikerne-F tok med seg oppgavebesvarelsene og vil arbeide videre med dem fremover. Gjennomgangstemaet i gruppene var behovet for trygghet for den enkelte og ønsket om tilgjengelighet til hjelpeapparatet. Deltakerne fra NTF, som utgjorde en egen gruppe, ønsket seg ytterligere økonomiske ressurser til kolle-

Tannlegeforeningen var antallsmessig sterkt representert ved Akademikerne konferanse om profesjonsmestring, og dannet sin egen gruppe under oppgaveløsningen. Foran fra venstre: tannlege Erik Mønster Strand, kollegahjelper i Buskerud, tannlege Nina Wiencke Gerner (delvis skjult), nestleder i NTFs fagnevnd, Knut S. Kjølstad, NTFs advokat, tannlege Aslak Kringlegarden, leder av Akademikerne F, Lin Muus Bendixsen, seniorkonsulent i NTF og tannlege Morten Rolstad, informasjonssjef i NTF.

gahjelpsordningen, økt tilgjengelighet og lavere terskel hos den enkelte for å ta kontakt med kollegahjelperne, dernest mer spredning av kunnskap om ordningen og flere kurs for kollegahjelperne.

Panelet som til slutt oppsummerte konferansen, besto av psykolog Gjermund Tveito, lege Kåre Reiten og siviløkonom Jan G. Kristiansen, i tillegg til foredragsholder Berit E. Øhn. Psykologen hevdet der at en samtale med en kollega som en stoler på og som har opplevd det samme som en selv, er en vel så god hjelp som en profesjonell psykolog når en står overfor en krise. Legen føyde til at hans erfaring er at det ved siden av å snakke er avgjørende at man har noen som tar grep og hjelper til med helt konkrete ting for å få en som er ute å kjøre inn på rett spor igjen.

Den gode nyheten fra siviløkonomene er at det ved rene cost benefit-analyser viser seg at det lønner seg å ha kollegahjelpsordninger.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi